

Алтууд Юрзэ

Дыгызгаззам и 9
Хакум и Лыкхуэзэм и маушэз
 1769 гэм Урысейм и Зауу дамыгыз нэхъыщхэр - Георгий шыхым и орденер и кыащташ.
Дыгызгаззам и 10
Шыхым и хуитыгызхэр хуэмзым и дунейос маушэз
 1939 гэм кыаулауах композитор, КББМ-м гуыздзжыгъащхыщхэ зил и лажкыуиз **Соруа Дани**.
Дыгызгаззам и 11
 1956 гэм Мэлбахуэз Тимборэ КПСС-м и обкомым и ппэ секретаруу хаххуу.
Дыгызгаззам и 12
Урысей Федеразэм и Конституцизм и маушэз
 1993 гэм КББМ-м палатит хуэ и Парламентуу хаххуу.
Дыгызгаззам и 13
 1949 гэм Налшык шекыуаклаз КББАСОР-м и шыкубэ ныгъыгъыгъащхыщхэ зил и лажкыуиз **Андрей**.
 1993 гэм Налшык шекыуаклаз КББМ-м ислыгъахэм ялыкхуэзхэм я сьезд.
Дыгызгаззам и 15
 1699 гэм Пётр Езанэм и унафэргъ, Урысейр Юлиан махуэзгъэлым хуакулауу.
 1900 гэм кышчыгъэзлауэ илэушэщхэр кыштыргъэзлауэ шылышыл (анварым) и 1-рщ, зырыщта фокладэм (сентябрым) и 1-м и пложкэ.
Дыгызгаззам и 18
 1939 гэм кыаулауах КББМ-м и шыкубэ сурэтыш, Художествомкы Урысей акадеким, ШИДАА-м я академик **Кышху Мухамед**.
Дыгызгаззам и 19
 1939 гэм кыаулауах футбольнымкы СССР-м и чемпион (1964), РСФСР-м и чемпион (1965), КББАСОР-м физкультуэрэ спортымкы шыщхэ зил и лажкыуиз **Ишхэ Александр**.
Дыгызгаззам и 21
 1927 гэм Хазан Батий и дзэм Рязань илгъэсшэ.
 1944 гэм ВКП(б)-м и обкомым унафэргъ кыштыташ Дзылыукуэ, Куба, Налшык, Шаджэм, Прималкэ, Урожайнэ, Лэскэн районым газет кышчыдзгъэзлакым теуауу.
 1879 гэм кыаулауах парт, кызрал лажкыуиз, генералисмыс, Совет Социалист Республика, Совет Социалист Лажкыгъэм и Лыкхуэз Сталин (Джугашвили) Иосиф.
Дыгызгаззам и 22
Энергетикым и маушэз
 2001 гэм Налшык кышчызэулауах Кызрал концерт гъэлыгъэуап (ТКЗ).
Дыгызгаззам и 23
 1905 гэм Тэрч областым зауэ шытыкыш загъуэуауу шытагъ.
 1779 гэм кыаулауах генерал-майор, Хажу зауэшхум хята **Баджыдз Айдылджарий**.
Дыгызгаззам и 24
 1839 гэм кыаулауах Оттоман империям и маршал, Кавказым и хэтизм кышчыгъэзлакым **Бэрэздз Зеки**.
 1954 гэм кыаулауах техникыш цыныгъэхэмкы доктор, КББКАМА-м и профессор **Ехулэ Мартин**.
Дыгызгаззам и 25
 1942 гэм 37-но арлым и дзэдрэ фашыкшэр зыс Налшык кыбгъэзлакым Ресхажуу.
 1914 гэм кыаулауах Совет Союзым и Лыкхуэз **Кыанкуэз Ахьмэджан**.
 1919 гэм кыаулауах Совет Союзым и Лыкхуэз **Байсултанов Алим**.
 1919 гэм кыаулауах Совет Союзым и Лыкхуэз **Ягъуауэ Михали**.
 1929 гэм кыаулауах усылуу, литературовед, критик, цыныгъэл **Сукъур Муссербий**.
Дыгызгаззам и 26
 1991 гэм СССР-р зырыщхымылжымкы Декларациуу кыащташ.
Дыгызгаззам и 27
Урысей Федеразэм и кыгъэзлакым и маушэз
 1929 гэм кыаулауах филологыш цыныгъэхэмкы доктор, профессор, КББМ-м, АР-м цыныгъэхэмкы шыщхэ зил и лажкыуиз, литературэдз, критик **Жыкхуэз Андрей**.
Дыгызгаззам и 28
 1905 гэм Налшык зыкышчыгъэзлак хыгъэщлаш.
 1929 гэм Налшык телемеханикы аппаратуруу кышчышылгъэлкэ завод кышчызэулауах.
Дыгызгаззам и 30
 1922 гэм Советхэм я 1 Союзосм сьездым кышчызэргъэгъэзлакым Совет Социалист Республикым я Союзыр - СССР-р.
 1972 гэм Кызбэрджэ-Балкырым Лэпкъым язныбджыгъэргъэ орденер кыуагъэзрэхшэ.
 1934 гэм кыаулауах кызрал лажкыуиз, КББАСОР-м, РСФСР-м шыщхэ зил и дохтур **Бер Мухамед**.
 1939 гэм кыаулауах философыш цыныгъэхэм я доктор, профессор, ШИДАА-м и академик **Делэкарэ Кадырбэч**.
Дыгызгаззам и 31
 1898 гэм Москвар Петербургрэ ягуэ телефонкы зэпахлаш.
 1929 гэм кыаулауах, УФ-м и шыщхэ зил и дохтур, АР-м и шыщхэ зил и дохтур **Хыгъундокуэ Нурбий**.
 Зыгъэзлакым нэщлэпыдзжэ **Замирэ**

Сэлихь ягу къагъэкIыж

Кулиев Къайсын и цIэр зезыхъэ Балькър къэрал драмэ театрым фэелпъ пшыщекIуэкIащ Къэбэрдей-Балькър, Къэршей-Шарджэс республикэм я цыхуэбэ тхакIуэ, КъБР-м шэнхабзэмкIэ шыхъ зилэ и лэжыкIуэ, «Кавказ тхакIуэхэм я клуб» жылагъуэ зэгъуэагъэ и унафэшул шыта Гуртуев Сэлихь къызыралхурэ илэс 85-рэ зэрырикIуэм и цыхъкIэ.

ТЕАТР цыхъхъэлэм шагъэуащ уаскIуэм и гъащIэмрэ гуащIэмрэ теухуа, и лэжыгъэхэмрэ сурэтхэмрэ цызэхуэхъэс дапхъэхэр.

Гуртуев Сэлихь литературэм зэфIэкI зырыщIам къыдэкIуэ, уаскIуэм и гъащIэри шапхъэщ. Абы пищащ балькър тхакIуэ, уаскIуэ цIэрылуэхуэ Мечиев Къайсынр Къайсынр я лэжыгъэхэм, - жилащ КъБР-м шэнхабзэмкIэ и министр Къумахуэ Мухъедин. - Балькър, урыс литературэхэм я зыужыныгъэм абы хуищIа хэлхъэныгъэр кэлытэгъуейщ. Гуртуев Сэлихь и усэхэр ди республикэм и мызакъуэ, ногъуашI цылиэхэм кышщIащIуу шытащ.

Пшыхъым къышщIащIуу Ингуш Республикэм и ТхакIуэхэм я зэгъуэагъэм и унафэщI Накостовев ХаващIр Ингуш Республикэм и цыхуэбэ уаскIуэ Дидиговэ Раисэрэ. Ахэр зыуогъуауэ къытеуылащ. Гуртуев Сэлихь и усэхэм, ар жылагъуэ гъащIам жыджару зэрыхътам, къышщIащIа цыналхэр фIыуэ илбгъуэ зырыщIам.

Кулиев Къайсын и цIэр зезыхъэ Балькър къэрал драмэ театрымрэ ШоджэнцIыкIуэ Алий и цIэр зезыхъэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрымрэ я артистхэр къеджащ Гуртуевым и усэхэм, уаскIуэм и усэхэм я паслэхэр зышщIэл уэрэдхэр ягъэзэщIащ Холамханов Къайсын, Амурзаевэ Танзила, ногъуэащIхэм. Пшыхъым шагъэлъэгъуащ Гуртуев Сэлихь зыхъта теленэтынхэм

ящыщ пыгыгъуэхэр. Гуртуев Сэлихь 1938 гъэм Белэ Речкэ къуажэм къышщIащIуащ. Азиэ Курытым еджапIэр къышщIуащ. И унагуэым Хэкум къыгъэзэжа нэужь, 1958 гъэм, КъБКЪ-м цIэтысхэр, 1963 гъэм балькърэбзэмрэ балькър литературэмкIэ и къудамэр къууащ. ЕджапIэ нэужым ар егъэджакIуэ-литератор хъуащ. КъБР-м тхылъ тедзэнымрэ, полиграфиемкIэ и Къэрал комитетым и унафэщIу 1986 -1991 гъэхэм лэжъащ. И ужь зэманым «Минги-Тау» литературэ журналым цылэжъащ. Тхылъ 25-м цигIуэ абы и Iэдэкъэ къышщIэкIащ, усэхэр, литературэ эсэхэр, зэридзэкIа художественнэ тхыгъэхэр къызэщIауыдэу.

Пушкин Александр и «Евгений Онегин», Руставели Шота и «Витязь в тигровой шкурэ» тхыгъэ купщIафэхэр балькърэбзэкIэ зэридзэкIащ. Къыжыллэхъащ, «Витязь в тигровой шкурэ» поэмэр балькърэбзэм къызырыгъэзэгъам папщIэ, 2011 гъэм «Тбилиси къалэм шыхъ зилэ и цыхуэ» цIэ лъапIэр абы къызырыфIащар. Апухуэдэ балькърэбзэкIэ зэридзэкIащ «Трудное дело», «Ров», «Раненый камень» поэмэхэр. Адигъ усыгъэм и антологие балькърэбзэкIэ зехигъуэуащ, езым зэридзэкIыжри. Гуртуевым и усэхэр польскэ, серб, тырку, венгр, къыргызы, тыркүмэныбзэмкIэ зэридзэкIащ. Налшыкэр Москварэ я тхылъ тедзэпIэхэм урысбзэкIэ къышщIащIащ и тхыгъэхэр цызэхуэхъэс «Уроки добра», «Песня птицы», «Синий ливень», «У Белой Речки на виду» «Грызёт мой конь удила», «Шесть писем совести» и тхылъхэр. «Спой мне песню» и тхылъыр куржыбзэкIэ къыдагъэкIащ.

ТЕКИУЖЪ Зарета. Сурэтхэр КЪАРЕЙ Элинэ трихаш.

Жыри щIэри ягъэгугIэ

Урысей гвардием и дзэ частым, Звэзднэ жылэм щылэм, къулыкуыр цезыхъэкIхэр «Iуэху хъахъгъэзэщIа Уае Дадэ» акцэм хыхъуэ щылащ Сабий унэмрэ Жыы хъуахэмрэ ныкъуэдкIуэхуэхэмрэ я унэ-интернатимрэ.

ХАБЗЭХЪУМЭХЭМ абыхэм яшащ сабийхэм папщIэ IэфрикIэхэмрэ зэриджэгъу хьэлшыпхэмрэ, зи ныбжь хъуэтэхэр Iэ-мал имылэу зыхуей хушхъуэхэр.

- Сабийхэри жыы хъуахэри хуэныкъуэуэц унагуэу хуабагъэмрэ гулпытэмрэ. Ахэр гъэгугIэныр, абыхэм ди нэлэ ятедгъэ-тыныр ди къалэ къысольпытэ, - къыхигъэщIащ частым и унафэщIым дзэ-политикэ лэжыгъэмкIэ и къуэдзэ, подполковник Беллев Сергей.

Унэхэм щылэхэм я хъэщIэхэр куэдрэ яутIыпчыжакъым икIи абыхэм елъяуащ щIэх-щIэхыурэ къахуэкIуэн.

УАРДЭ Жантинэ.

ХАБЗЭХЪУМЭХЭМ абыхэм хуа шаш ерыскыхъэкIхэр, Iэмал имылэу зыхуейнухэр, сабийхэм папщIэ IэфрикIэхэр.

- ГъащIэм цытыкIэ гугъуэ иригъуэуахэм щIэгъэкъуэн зэралэр, зэралыжакъуэр зыхащIэным мыхъэнэхуэ илэщ. Дышогугъ ди тхыгъэхэм сабийхэри абыхэм я адо-анэхэри ягъэгугIэну, - жилащ полицэм и майор Панов Павел.

БАХЪСЭН Азэмэт.

ТЕЛЕФОНХЭР:

редактор нэхъышхъэм, секретарым - 42-56-19; унафэщI-редакторхэм 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхъ секретарым - 42-75-78; секретариатым - 42-22-66.

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкIэ, жылагъуэмрэ лъапкъ IуэхуэхэмкIэ - 42-22-86; къуажэ гъащIэмрэ экономикэмкIэ - 42-57-59; шэнхабзэмкIэ - 42-75-36; егъэджэныгъэмрэ цIэныгъэмкIэ - 40-15-31; хыбарыщIэхэмрэ спортимкIэ - 42-22-88, 42-22-89; хабзэхуэм IэнатIэхэм ядэлъэжыныкIэ - 42-60-53; зэдзэкIахуэхэм - 42-21-88; корректорхэм - 42-22-66; компьютер IэнатIэм - 42-26-41; сурэтхэхэм - 42-63-64.

Редактор нэхъышхъэ ЖЫЛАСЭ Заурбач

РЕДКОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР:

ЖыкIэмыхъу Маринэ (унафэщI-редактор), Ширдий Маринэ (унафэщI-редактор), Къаншокуэ Эл-лэ (жэуап зыхъ секретарь), Къардэн Маритэ, Къумахуэ Аслэн, НэщIэгъыджэ Замирэ, Чарим Марианнэ, ЩхъэщымыщI Изэ.

Зи лэжыгъэмкIэ куэдым сэбэп яхуэхъуа

Зи гъащIэр медицинэм хуэзыгъэса цыхуш ПащIэ Марьянэ Темударий и пхъур. Цыхуэхэм я узыншагъэр хуэмэни щIэблэр егъэджэни и гуащIэ хылъхъащ а бэлыжху-гъэм. Зыпэрыхъэ сыт хуэдэ лэжыгъэри, хъэлэлу игъэзэщIэу, кыхыха IэщIагъэм гурэ псэкIэ хуэлъуэ къэгъуэгурыкIуащ ар.

ОСЕТИЕ Ищхъэрэ - Алание республикэм и къалашхъэ Владикавказ дэт медицинэ институтыр къыхуа нэужь ПащIэр терапевту уащ. Шэджэм район сымаджыным, иужькIэ невропатологу илэс 20-м щигIуэкIэ а IуэхушIаплэм цылэжъащ. А зэманым къурыбдыу ар сэбэп яхуэхъуащ цыху куэдым, и нэлэм щIэтахэм гукIи псэкIи яхуэуащIуащ, я узыншагъэр зэрэфIахуэхэм щыгуфIыкIуэ, и гулытэ щымыгъащIуу кыекIуэкIащ. И джэ къахуэ дэтхэны зы сымаджэми гупсэхуэ и Iуэху зылуытм зыщигъэгъуазэрти, адэкIэ и узыншагъэр тэмIуу зэтеуэахъыным и Iэзгъуэ псори ирихъэлIэрт. Шыныгъэ хэлъу, гуапуэ яхушхът ар сымаджэхэм. Цыхуэ псори я хьэлкIэ зэхуэдэхым. Къап-щэмэ, узым игъэгъуауэуэуэр нэхъ тэмэкIышщIащ, кэзгъэжыгъуафIэ мэхъу, уа Марьянэ дэтхэнэри арзыс ищIуащ и IэнатIэр ирихъэкIащ. Апхуэдэу ар лэжыгъэкIэ яныщIауэ шы-

тащ республикэм и дзэ комиссариатым, армэи дашыну щIалэгъуауэм я узыншагъэм и цытыкIэр къызыппытэхэм яхъащ. ПащIэр сытым джэ хушхъэуэрт игъэзэщIэ Iуэхур нэгъэсауэ зэрэзэфIыкIыным, абы къыжэкIуэи Iэзэгъэм зэрыхигъэхуэным иужь итт. И IэнатIэм теухуауэ щIэ гурэ къызырищIэным, абыкIэ бгъэдэлтэ щIэныгъэр зэрыригъэфIахуэным, нэхъ куу зэрищIыным хуэагъэрт Марьянэ. Зэры-

жаIуэ, ерышу зи мурадым хуэкIуэ цыхуэм зыхуэплъэр зэгъэжыулIэр. Апхуэдэу ПащIэм ехуэлэныгъэкIэ аспирантурэр къыхуыжри, 1990 гъэм медицинэ щIэныгъэхэмкIэ кандидат хъуащ. АдэкIэ куэд дэмкIылу абы егъэджэныгъэ Iуэхум зритащ икIи а унэтIыныгъэми хъарзыну хъэгъащ. Илэс куэдкIэ ар цылэжъащ Къэбэрдей-Балькър къэрал университетым: ялэщIыкIэ цыхуэ узыншагъэр сымаджэмрэ я физиологиемкIэ, узыфэ зымылэуэжыгъуэхэм зэрэзэужым я экIэлэтыкIуэхэмкIэ кафедрэм и ассистенту, доценту, иужькIэ цыхуэбэ хозийтэвэм и тхыдэмкIэ кафедрэм и доценту шытащ. Абы и Iэдэкъэм къышщIэкIащ студентхэми егъэджахуэхэми къахуэщхъопэн методикэ, зэрырагъаджэ тхылъхэр. ЩIэблэм щIэныгъэ тэмэм егъэгъуэ-тыным, кыхыха IэщIагъэм и мыхъэ-нэр нэсу абыхэм зыхегъэщIэным ар гукIи псэкIи хушхъэуащ. ПащIэ Марьянэ иригъэджэхэм ящыщ куэдым нобэ республикэм узыншагъэр хуэмэныкIэ и IэнатIэм я зэфIахэр, къыдагъэпIагъуэ. Шэч хэмлыту, ящыгушщIахъым я IэцIагъэм и цыхуэ зымылэуэжыгъуэхэм хъыгъэгъуэзэ я егъэджакъуэр, ящIэж абы и дэрс гъэ-щIэгъуэныхэр, чэнджэщ, ушье щхъэ-пэхэр.

Сыт хуэдэ Iуэхум и къызыгъэпэ-

щынри зэфIахынри дагъуэнышэу къе-хъулIэрт Марьянэ. Къалэн къышщIащIэр нэгъэсауэ, зыщIэгъэх хэмIу зэрыщIапхъэм щIапыкIат бзылху-гъэри, цыхуэр къызырышщIагъу-гъыгъэзэщIэныр иту къыгъэкIахэр-тэхъым. Ар жыджару хъащ комсомол, парт зэгъуэахыгъэхэм, дауи, абыхэми ПащIэм и хъэлэр япыхъэ-гъэнт. Цыхуэгъэхуэ хэлъу, акыплрэ Iуагъышхуэрэ бгъэдэлъу, захагъэм и телхъуэ, жумарту зэрыщIытм папщIэ ар къызыхуэрейхъэм фIуэу къалъагъуу, зыхът гуыпм и джэи и пщIэр шылъагъуу кыекIуэкIащ.

«Лэжыгъэм цыхуэр егъэзэпIагъэ», жэлэ. ЩхъэзэпIагъэуи игъуэжыащ Марьянэ. Абы къыхуагъэфащIащ IуэхушIаплэ зэхуэмдыхэм я фIышIэ, щытхуэ тхылъхэр. Ауэ эзы Марьянэ зыгъэжыгъуэрэ и сэбэпнагъ зэцIа цыхуэхэм къагъэзэцIа псалъэ гуагъэхэмрэ хуэхуэ дахэхэмрэ. Зи лэжыгъэмкIэ куэдым щхъэпэ яхуэхъуа, зи IэцIагъэм нэсу зышщIыкI дохутыр, егъэджахуэ телхъыджэу шыта ПащIэ Марьянэ и ныбжыр мы махуэхэм илэс 80 ирикыуащ. Бзылхуэгъэ шыпкъэм дохуэхуэ узыншагъэ илэу, и блягъэхэмрэ Iыхылыхэмрэ я гулпытэрэ лъагуныгъэрэ щымы-щIэу псэуну.

ЩхъэщымыщI Изэ.

Республикэм зэрызиужьым и щыхъэтхэр

Урысей Федерацим Къэрал статистикэмкIэ и федеральнэ къулыкъуым и управленуэ Кавказ Ищхъэрэм щылэм иджыблагъэ налуэ къышщIащ 2023 гъэм и цышылэ - щакIуэгъуэ мазэхэм къурыбдыу Къэбэрдей-Балькър-ым и социальнэ-экономикэ цытыкIэр зыхуэдэр.

Абы къызырыжыкIэм, 2023 гъэм и мазэ 11-м республикэм и промышленнэ индексим проценти 102,5-кIэ хигъэхуащ. Псалъэм къыдэкIуэу, щылуэс хуэгъуэуэжыгъуэр къышщIахыныкIэ - проценти 103,3-кIэ, машинэ зыпкърылхъэныкIэ, ерыскыхъэхэм елэхыныкIэ, химие, дэрбэр промышленнэстехникэ, хуэныгъэм ирихъэлIэ материалхэр къышщIагъэхыныкIэ, н.к. - проценти 101,3-рэ. ЭлектростанцикIэ, газикIэ, хуабзкIэ IуэхушIаплэхэр, унагъуэр къызызыгъэпэщ, хуауэр зыгъэкIабзэ IэнатIэхэм - проценти 99,8-кIэ. Нэхъ хуэмыжуахыным псыкIэ къызызыгъэ-прощ, псы къагъэсэбэлар Iуэшы, кIэрыхуэжыгъуэхэр зэщIэныкIуэу идзылэхэм зыгъэпэщ, ууармхэр, пщIантIэхэр зыгъэкIабзэ, зэщIэныкIуэ лэжыгъэхэм пэрытхэри - проценти 113,4-кIэ ехуылэащ, я къалэнхэм.

Хуангъэ лэжыгъуэ иргэзIуэхуэм сом мелард 34,1-рэ трагъэкIуэдэщ, е 2022 гъэм зэрыщIатм проценти 107,8-кIэ хуэкIуэу. 2023 гъэм и цышылэ - щакIуэгъуэ мазэхэм къурыбдыу фотэр куэдэ зэхът унэу 90 ятащ (фотэр 2665-рэ хуэу). Щыналъым и цыхуэхэм яхуэжъащ псэулуэ 2006-рэ. Псэулуэу яшлар псори зэхътэ метр зэгъуэзэнатIэ мин 481,1-рэ мэхур, ар проценти 4,5-кIэ нэхъыбэщ 2022 гъэм я лэ-хъэныкIэм щыла бжыгъэхэм нэхърэ.

Къуажэхэм шахуахъ псэулуэу псори зэхътэ метр зэгъуэзэ-натIэ мин 189,1-рэ, ар проценти 7,5-кIэ нэхъ мащIэщ, 2022 гъэм и иджы куэдэ зэманым щыла бжыгъэхэм нэхърэ.

Республикэм и мэкъумэш, уней IуэхушIаплэхэм, фермерхэм, я щхъэ хуэлэжыгъэхэм псори зэхътэ мэкъумэш продук-туу къышщIагъэкIащ сом мелард 57,5-рэ я уасэ, е проценти 105,9-рэ, 2022 гъэм и цышылэ - щакIуэгъуэ мазэхэм елъя-тауэ.

Iэщыхуэхэм, кхъуэм, джэдкъазым я бжыгъэм хъхуащ, ауэ мэлымрэ бжанымрэ я бжыгъэм мащIуэ кIэрыуащ. ШIуэу къышщIагъэхэм проценти 101,9-кIэ, джэдкъалэм про-центи 103,6-кIэ хъуащ.

2023 гъэм и мазэ 11-м къурыбдыу сатууэ яшIам сом мелард 246,1-рэ къыпкъуащ, е 2022 гъэм и апхуэдэ лэ-хъэным елъятауэ проценти 109,4-рэ. Абы шыцу процент 47,8-кIэ къалъос къэрал сату, уней IуэхушIаплэхэм, бэзэрымрэ жармыкIэхэмрэ - процент 52,2-рэ.

2023 гъэм и цышылэ - щакIуэгъуэ мазэхэм къурыбдыу республикэм и цыхуэхэм ерыскыхуэ (псыхъэхэри хэту), тунтыжыкIуэ ирашащ сом меларди 120,9-рэ я уасэ. Ар про-центи 9,4-кIэ нэхъыбэщ, 2022 гъэм и апхуэдэ лэ-хъэным елъятауэ. Уней хъэшпып, унэлъащIэ сыт хуэдэху яшIащ сом меларди 125,2-рэ я уасэ. Ерыскыхуэр (псыхъэхэри хэту) тунтыжыкIуэ яшIащ къалъос процент 49,1-рэ, хъэшпып, унэ лъащIэ сыт хуэдэхэм процент 50,9-р.

ХЪЭЩЫКЪУЕЙ Олег.

ФщIэн папщIэ

Урысей МВД-м и Управленуэ Налшык къалэм щылэм СледствиемкIэ и къудамэм зэхегъэкI Шэджэм районим хыхъэ «Осина-1» жыг хадэ зэгъуэныгъэм и Убых уарам, 98-99 хэцIаплэм фотэр куэд хуэ псэулуэ унэ щылуэхэным цыхуэхэм я ахъшэ хабзэншагъэкIэ къызырыжуа-гъэсэблэпм теухуа уоловнэ Iуэхур. (Ууэ-ныгъэр иргэзIуэкIуэ Налшык къалэм щыпсэу Жылэтэж Фатимэ Шыхъбан и пхъум).

КъБР-м и Суд нэхъышхъэм граждан IуэхуэхэмкIэ и суд коллегием игъэуащ

БАХЪСЭН Ланэ.

Хуэныкъуэхэм зыщIагъахуэ

Бахъсэн къалэм и админист-трацэм шагъэлъэлэщ къалэм и курит еджаплэхэм шахматхэмкIэ иргэзIуэхуэ зэхъэхуэхэм къыжжаныкIахэр, кытащ иджыблагъэ абы и пресс-IуэхушIаплэм.

«СЫНЫБОХЪУЭХЪУ мы зэхуэсым кырихъэлIа псоми икIи си гуапэщ адэкIи ехуэ-лэныгъэфIхэр филун. Афэ-рым, вхъэзIэ! Псоми фщIуэу къышщIахыт цыхуэм фIы куэд шахматым къызырыжуи-хыым, абы и гупсысэм, зэхъ-щIыкIым зэрыригъэужьым, акылыфIэ зэрищIым», - якрилащ къызызыгъэхэм Бахъсэн къалэм и админи-страцэм и унафэщI Махмэгъ Хъэчим.

Зэпэуэм и гугъу пщIымэ, ар гуыпшху гугъуауэ екIуэкIащ. 1 - 4-нэ классхэм щIэхэм ящыцу хыдджэбэ цыхуэхэм я джэ ялэ уныплэр къышщI-хъащ Узэркыуэ Алия, шIалэ цыхуэхэм - Пловэ Ратмир.

5 - 8-нэ классхэм шеджэхэм ящыцу хыдджэбэ цыхуэхэм я джэ ялэ цыхуэащ Лъэпщ ШахматымкIэ къалэ зэхъэ-зэхуэм къышщIажаныкIахэм

ЕджакIуэхэр зэпоуэ

Динарэ, шIалэ цыхуэхэм - Хуэрт Дамир.

9 - 11-нэ классхэм кIуэ хы-дджэбэ цыхуэхэр зыхътам ялэ щыхуэащ Кугъуэрт Раянэ, шIа-лэ цыхуэхэм я джэ щыте-кIуащ Джэрыджэ Алим.

ШахматымкIэ къалэ зэхъэ-зэхуэм къышщIажаныкIахэм

иратащ кубокхэмрэ щыщы-тхылъхэмрэ, абыхэм къадэ-кIуэу ахэр ягъэгугIащ теле-фонхэмкIэ, абыхэм пащIэ цыхуэхэмкIэ.

Псори зэхъуэ зэпэуэм хэтащ еджакIуэи 186-рэ.

НАУРЫЗЫКЪУЭ Ислам.

Утыкушхуэхэм хуагъэхъэзыр

Къэбэрдей-Балькърым СпортимкIэ и министрствэм и пресс-IуэхушIаплэм къы-зэригъащIэ, республикэм шолажэ Олимп джэжхэм хэтыным къалытэу кыхыха спортменхэр шагъэхъэзыр еджаплуэ 14. Спорт Iуэхуыгъуэу 22-м зыыхуагъасэу абы екIуэлэ цыхуэ мин 11-м ядолажэ тре-нер 371-рэ.

СПОРТ еджаплэм и къалэн нэхъышхъэхэр куэд мэхуэ - ахэр зэчий зыгъэдэлт спор-

тмен ныбжыщIэхэм ядэлъэжынырщ, Олимп джэжхэм, дунейпос утыкушхуэхэм, Къэбэр-дей-Балькърым, Урысейм я командэ къы-зэхэхэм екIуэ зыкыхъагъэлыгъуэным ахэр хуэгъэхъэзырынырщ, щIэблэ узыншэ кыйт-щIэгъуэнырщ.

НобэкIэ апхуэдэ спорт еджаплэхэр щылэщ республикэм и Налшык, Бахъсэн, Прохладнэ къалэхэм, Лэскэн, Тэрч, Iуащхъэмахуэ щына-лэхэм.

АЛЫДЖЫКЪУЭ Руслан.

НыбжыщIэхэм я зэхъэзэхуэм

Щышылэм и 11 - 12-хэм Мэзкуу къалэм и «Олимпийская деревня-80» спорт-комплексым щекIуэкIащ УФ-м и къала-щхъэм алыдж-урым бэнэкIэмкIэ лашны-гъэр къышщIахыным хуэунэтIа зэхъ-зэхуэ. Абы щIэзэпэуащ зи ныбжыр илэс 21-м нэмыса бэнэкIуэ ныбжы-щIэхэр.

ДИ гуапэ зэрыхуэщи, Къэбэрдей-Баль-кърым и гъэсэнхэм ящыцу зэхъэзэхуэм хэтахэм медаль зэхуэмдыу тху абы кы-

щахъащ. Я хъэлъагъ елъятауэ щыбэна гулхэм я джэ ялэ уныплэр шауыдащ Уль-башев Iэдэм (кг 55-рэ), Уэртэн Руслан (кг 60), Тау Жантемир (кг 72-рэ) сымэ.

Тилов Жэбэрил килорамм 87-рэ зи хъэлъагъэхэм я джэ етуанэ щыхуащ, Ба-пинаев Къурмэн (кг 60) ещанэщ.

Урысей Федерацим алыдж-урым бэнэ-кIэмкIэ лашныгъэр къышщIахыным хуэу-нэтIа зэхъэзэхуэр мазамэ и кIэхуэхэм Омск къалэм щекIуэкIы-нуц.

БЭТОКЪУЭ Албэч.

Къэбэрдей-Балькърым ЩэнхабзэмкIэ и министрствэр, КъБР-м Журналистхэм я зэгъуэныгъэр, «КъБР-Медиа» къэрал кIэзонэ IуэхушIаплэр, «КъБР-инфо» хыбарегъащIэ агентствэр, «Заман», «Адыгэ псалъэ», «Кабардино-Балкарская правда», «Горянка», «Советская молодежь» газетхэм, «Iуащхъэмахуэр», «Литературная Кабардино-Балкария», «Минги Тау», «Нур», «Нор», «Солнышко» журналхэм я редакцэхэр, «Къэбэрдей-Балькър» ВТК-р, «Элбрус» тхылъ тедзаплэр яхуогъавэ «КъБР-инфо» хыбарегъащIэ агентствэр и корреспондент Верниковская Юлие Геннадий и пхъум и адз Сударенкэ Геннадий Васи-лий и къуэр дунейм зэрехыжам къыхъкIуэ.

Редактор нэхъышхъэ ЖЫЛАСЭ Заурбач	ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъышхъэм, секретарым - 42-56-19; унафэщI-редакторхэм 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхъ секретарым - 42-75-78; секретариатым - 42-22-66. КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкIэ, жылагъуэмрэ лъапкъ IуэхуэхэмкIэ - 42-22-86; къуажэ гъащIэмрэ экономикэмкIэ - 42-57-59; шэнхабзэмкIэ - 42-75-36; егъэджэныгъэмрэ цIэныгъэмкIэ - 40-15-31; хы- барышIэхэмрэ спорткIэмкIэ - 42-22-88, 42-22-89; ха- бзэхуэмэ IэнатIэхэм ядэлэжьэныгъэмкIэ - 42-60-53; здэзIаIакуэхэм - 42-21-88; корректорхэм - 42-22-66; компьютер IэнатIэм - 42-26-41; сурэтгэххэм - 42-63-64.	Газетыр 2016 гъэм дыгъэгъазэм и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хуэмэныкIэ Къэбэрдей-Балъкър щыналъэ IуэхушIаплэм ятхаш ПИ № ТУ07-00117-м щIэту. Къыдзыхъгъэхэмрэ редакцэмрэ я хэцIаплэр: 360030, КЪБР, Налшык къалэ, Лениным и уарам, 5 Индексыр П 5894 Тиражыр 1.474 Заказыр №55	Теддзэ тхыгъэхэм къышхъа бжыгъэхэм, къышIагъэ Iуэху- гъуэхэм я пэжагъымкIэ ахэр зытхэхэм нэсу жэуап яхъ. Ав- торхэмрэ редакцымрэ я Iуэху еплъыкIэр зэхэхуэ зэпыту щыт- къым. Газетыр Iэ тезыдзахэм аху- хыныр и пцэ дэлъщ КЪБР-м федеральнэ пошт зыплъIа- ныгъэхэмкIэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10	Мы КЪЫДЭКIЫГЪУЭМ ЕЛЭЖАХЭЩ: жэуап зыхъ секретарым и къуэ- дзэ Джатохъуэ Марьянэ, коррек- торхуэ Щоджэн Иннэ (1, 3-нэ нап.), Елмэс Фатимэ (2, 4-нэ нап.). КомпьютеркIэ газетым и телпър яцIащ Ныр Саидэ, Щомахуэ Ма- рианнэ. Сурэтхэм елэжьар Бицу Жан- нэщ.	«Издательство «Южный регион» ООО-м щытрадащ. 357600, Ставрополь край, Ессентыгъ къалэ, Николюскэ уарам, 5-А Газетым Iэ традзэн хуейщ сыхъэт 20-м, щыт- радзар сыхъэт 20.00-рщ. Зы илэжьсэм газетыр 156-рэ къыдокл.
РЕДКОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР: ЖыкIэмыхъу Маринэ (унафэщI- редактор), Ширдий Маринэ (уна- фэщI-редактор), Къаншкъуэ Эл- лэ (жэуап зыхъ секретарь), Къар- дэн Маритэ, Къумахуэ Аслъэн, Нэ- щIэпIыджэ Замирэ, Чорим Марианнэ, ЩхъэщымыщI Изэ.					